

DECIZIE

25 aprilie 2018

mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecător
Judecători

Svetlana Filincova
Iuliana Oprea, Dumitru Visternicean

examinând recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Elcom”,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de către Societatea cu Răspundere Limitată „Vitasanmax” împotriva Societății pe Acțiuni „Elcom” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii Curții de Apel Chişinău din 30 ianuarie 2018, prin care nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat termen pentru lichidarea neajunsurilor,

c o n s t a t ă :

La 03 mai 2017, Societatea cu Răspundere Limitată „Vitasanmax” (în continuare S.R.L. „Vitasanmax”) a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe Acțiuni „Elcom” (în continuare S.A. „Elcom”), solicitând încasarea datoriei în sumă de 309 744,13 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 14 decembrie 2017, cererea de chemare în judecată înaintată de către S.R.L. „Vitasanmax” a fost admisă.

Considerând neîntemeiată hotărârea primei instanțe, la 11 ianuarie 2018, S.A. „Elcom” a înaintat apel nemotivat, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii contestate cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată înaintată de către S.R.L. „Vitasanmax” să fie respinsă integral.

Prin încheierea Curții de Apel Chişinău din 30 ianuarie 2018, nu s-a dat curs cererii de apel înaintată de către S.A. „Elcom”, s-a explicat apelantei despre necesitatea lichidării neajunsurilor constatate și anume prezentarea dovezii achitării taxei de stat în sumă de 6 969,75 pentru depunerea cererii de apel și a apelului motivat în termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii. Totodată, i s-a explicat apelantei că în cazul în care nu vor fi lichidate neajunsurile constatate în termenul acordat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele va fi restituită fără examinare.

Nefiind de acord cu încheierea instanței de apel din 30 ianuarie 2018, S.A. „Elcom” la 22 februarie 2018, a înaintat cerere de recurs, prin care solicită

admiterea recursului, casarea încheierii recurate, cu remiterea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău.

Pledând pentru admiterea recursului, S.A. „Elcom” indică că încheierea contestată este ilegală și neîntemeiată.

Astfel, având în vedere necesitatea respectării dreptului la un proces echitabil, consfințit de art. 6 al CEDO, în scopul asigurării accesului liber la justiție, garantat de art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 al Codului de procedură civilă, consideră S.A. „Elcom” că în speță dată se întrunesc temeiurile stabilite de Legea privind scutirea de la plata taxei de stat, încălcarea cărora ar semnifica o ingerință nejustificată în dreptul recurentei de acces la justiție.

Consideră că termenul de 10 zile acordat de către instanța de apel este insuficient pentru lichidarea neajunsurilor constatate, menționând că încheierea contestată a fost emisă în afara ședinței de judecată, dânsa fiind în imposibilitate să solicite scutirea de la plata taxei de stat.

Sușține, că din materialele cauzei se atestă situația materială precară a S.A. „Elcom”.

Prin referința prezentată la 21 martie 2018, S.R.L. „Vitasanmax” solicită respingerea recursului înaintat de către S.A. „Elcom”, invocând în acest sens că recurenta nu a depus în instanța de apel vreo cerere cu privire la scutirea de la plata taxei de stat așa cum prevede alin. (4), art. 85 Cod procedură civilă, astfel, prezentul recurs constituie o tergiversare a examinării litigiului dat.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea ei.

Ținând cont de faptul că încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2018 a fost recepționată de către recurentă la 08 februarie 2018 (f.d. 87), Colegiul consideră recursul înaintat la 22 februarie 2018 în termen.

Potrivit art. 426 alin. (3) Cod procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând materialele cauzei Colegiul constată că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2018, în temeiul art. 368 alin. (1) Cod procedură civilă, nu s-a dat curs apelului declarat de către S.A. „Elcom” împotriva hotărârii Judecătorei Orhei, (sediul Central) din 14 decembrie 2017, s-a acordat apelantei termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii, pentru lichidarea neajunsurilor și anume prezentarea apelului motivat și a dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 6 969, 75 lei.

Colegiul denotă că soluția instanței de apel este legală și întemeiată, or la depunerea cererii de apel S.A. „Elcom” nu a prezentat apelul motivat și nici nu a solicitat instanței scutirea de la plata taxei de stat.

Așa dar, în conformitate cu art. 85 alin. (4) Cod procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau

juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

La fel, și articolul 4 din Legea taxei de stat nr.1216-XII din 03 decembrie 1992, expres stipulează că în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parțial, de plata taxei de stat persoanele fizice și juridice, precum și să eșaloneze sau să amâne achitarea taxei de stat.

La caz, S.A. „Elcom” în cazul imposibilității achitării taxei de stat, urma să formuleze o cerere cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, pentru examinarea apelului depus.

Astfel, soluția instanței de apel este legală, și nu contravine prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, or în lipsa unei cereri privind scutirea de la plata taxei de stat, instanța nu poate să se expună, întrucât nu există o dispoziție legală expresă, care să abiliteze instanța de judecată să se pronunțe din oficiu.

Articolul 61 alin. (1) Codul de procedură civilă expres prevede că, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Potrivit alin. (1) art. 365 Cod de procedură civilă, în cererea de apel se indică: a) instanța căreia îi este adresat apelul; b) numele sau denumirea, domiciliul sau sediul apelantului, calitatea lui procedurală; c) hotărârea atacată, instanța care a emis-o, completul de judecată, data emiterii; d) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul; e) probele invocate în susținerea apelului; f) solicitarea apelantului; g) numele și domiciliul martorilor, dacă se cere a fi citați în apel; h) documentele ce se anexează.

Alin. (1¹) al aceleiași norme legale prevede că, elementele cererii de apel prevăzute la alin.(1) lit.d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.

Prin urmare, având în vedere obligația prevăzută de norma legală, Colegiul remarcă că apelanta urma să depună suficientă diligență pentru a se conforma rigorilor legale pentru depunerea cererii de apel. Or, participanții la procesul de judecată odată ce au inițiat proceduri în justiție, urmează să-și asume un rol activ în derularea procesului.

În acest sens, argumentul recurentei, precum că termenul de 10 zile acordat de instanța de apel pentru depunerea cererii de apel motivate și prezentarea dovezii achitării taxei de stat nu este unul rezonabil, urmează a fi apreciat critic de către instanța de recurs, or, termenul de 10 zile acordat de instanța de apel pentru lichidarea neajunsurilor este unul suficient, mai cu seamă în condițiile în care, recurenta invocă insuficiența termenului acordat pentru depunerea cererii de apel motivate și prezentării dovezii achitării taxei de stat, însă în interiorul acestui termen a fost formulată prezenta cerere de recurs.

De altfel, legislația procesuală civilă nu stabilește un termen expres pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de apel, dar se presupune a fi un termen rezonabil

și suficient pentru apelant pentru a efectua anumite acțiuni procesuale prealabil desfășurării ședinței de examinare a cererii de apel.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauza Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurentă sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat și a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Elcom”.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2018, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Societatea cu Răspundere Limitată „Vitasanmax” împotriva Societății pe Acțiuni „Elcom” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecător

Svetlana Filincova

Judecători

Iuliana Oprea

Dumitru Visternicean